

תר"מ 99/93

בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקש: מר דוד בוסקילה - שדרות

=====

נ ג ד

המשיבה: הטלויזיה הישראלית

=====

ע"י ב"כ עו"ד נתן כהן

ה ח ל ט ה

=====

הבקשה היא למניעת שידורה של כתבה בטלוויזיה, כתבה האמורה להיות מוקרנת הערב - 31.10.93. תששו של המבקש, ראש-המועצה המקומית שדרות, המתמודד בבחירות לרשות המקומית בשדרות, היא, שהכתבה האמורה להיות מוקרנת במסגרת תכנית "מבט שני" והעוסקת בחינוך, תכלול ביקורת שיש עימה תעמולת בחירות כנגד מי שכיהן עד כה כראש הרשות.

כמוסכם על הצדדים, חזיתי בהקרנת אותו חלק של הכתבה הנוגע לשדרות, כשמוסכם על הצדדים, שלאחר שאצפה בכתבה, אחליט אם יש בה תעמולת בחירות, שאז, ורק אז, תהיה הצדקה למנוע את הקרנתה לפני הבחירות המתקיימות ב-2.11.93.

לאחר שצפיתי בכתבה, דעתי היא שאין היא כוללת תעמולת בחירות, כחששו של המבקש. נראה לי, שכל אדם סביר יראה בה כתבה המתארת עובדות ומבקשת להעביר מסר, מבלי שהיא נוקטת עמדה או ביקורת, אשר יש עימן תעמולת בחירות.

לפיכך, מבלי להתעלם מכך שהכתבה מוקרנת יומיים לפני הבחירות, דעתי היא שאין המדובר בתעמולת בחירות כמובנה בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, ועל כן, אין עילה לאסור את הקרנתה.

הבקשה נדחית.

ניתן היום - 31.10.93

תאודור אור

שופט בית-המשפט העליון

יושב-ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-14

החלטות בבקשות לצוי מניעה

המתייחסות לתעמולת בחירות

באמצעות שלטים

=====

תר"מ 3/93 בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקש: מר גבי דאוס - ב"כ סיעת מרצ

=====

ע"י ב"כ עו"ד ירון קידר

נ ג ד

המשיבים: 1. מר טדי קולק -

ראש עיריית ירושלים

=====

ע"י ב"כ עו"ד משה דובר

2. מר אהוד אולמרט

ע"י ב"כ עו"ד ניסים אבולוף

3. חברת פוסטר מדיה

ע"י ב"כ עו"ד יצחק שויגר

ה ח ל ט ה

=====

1. בקשת המבקש היא לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959 (להלן - החוק). הבקשה מתייחסת לשתי מודעות אשר פורסמו בחוצות ירושלים: באחת מופיע דיוקנו של מר אהוד אולמרט (המשיב השני) המתמודד על ראשות העיר ירושלים ובתחתיתה מתנוססת הסיסמא "כולם יודעים שהגיע הזמן", שהיא סיסמתו של מר אולמרט במסע הבחירות שלו. בשניה מופיע ציור של אריה - סימלה של ירושלים, סמל המופיע במסע הבחירות של מר טדי קולק (המשיב הראשון) המתמודד על כהונה נוספת לראשות עירית ירושלים. בתחתית המודעה מופיעה הסיסמא: "אוהבים אותך", כאשר סיסמתו של מר קולק במסע הבחירות היתה "אוהבים אותך טדי". שתי המודעות פורסמו ברחבי העיר ירושלים, בעשרות מקומות, על גבי מתקנים לפרסום מודעות של חברת פוסטר מדיה (המשיבה השלישית), בתחנות האוטובוסים ברחבי העיר.

על פי טענת המבקש, פרסום כל אחת מהמודעות על ידי המשיב האחראי לה מהווה עבירה על החוק, ועל כן הוא מבקש שיוצא צו מניעה שימנע את המשך פרסומן.

2. סעיף 10(א) של החוק קובע:

10" (א) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים, אלא בהגבלות אלה:

(1) המודעה לא תהא גדולה מ-50 על 70 סנטימטר;

(2) ...

(3) המודעה תישא את שמו ומענו של המדפיס שהדפיס אותה ושל האדם האחראי להזמנתה.

(4) המודעה לא תודבק אלא על לוחות מודעות שייעדה רשות מקומית דרך קבע להדבקת מודעות או שייעדה במיוחד

להדבקת מודעות של תעמולת
בחירות לקראת בחירות, או על
משרדיה או מועדוניה של
המפלגה או של רשימת
המועמדים והמפרסמת את
המודעה."

נוסח הבקשה במקורו התמקד בטענה שהמודעות
האמורות הודבקו במקום שאינו לוחות מודעות
שייעדה עיריית ירושלים דרך קבע להדבקת
מודעות, דהיינו תוך הפרה של האמור בסעיף
10(א)(4) לחוק. בעת הדיון, לאחר שהובררו
פרטי גודלן של המודעות, הוסיף בא-כוח
המבקש וטען שפרסום המודעות, מבחינת גודלן,
נוגד גם את האמור בסעיף 10(א)(1) לחוק.
אף אני מצידי הפניתי את באי-כוח המשיבים 1
ו-2 לסעיף זה; וכן לשאלה אם המודעות
עונות על דרישות סעיף 10(א)(3) לחוק.

3. עומדים אנו בתקופה של פחות מ-90 ימים לפני
מועד הבחירות לרשויות המקומיות, ולפי סעיף
2 לחוק מחייבת ההוראה שבסעיף 10 לחוק
שינהגו על פיה.

4. סעיף 10(א) דן בתעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים. אין חולק מטעמו של המשיב השני, מר אולמרט שהמודעה בה מופיע דיוקנו הנה מודעה במובן זה, כולל העובדה, שהיא מהווה תעמולת בחירות. בא כוחו של המשיב הראשון טוען, לעומת זאת, שאין המדובר ב"תעמולת בחירות" ככל שנוגע הדבר למודעה הנוגעת למשיב הראשון. המדובר, כנזכר לעיל, במודעה בה נראה ציור של אריה ובתחתיתה נאמר "אוהבים אותך". בא כוחו של המשיב הראשון אינו חולק על כך שהשימה בראשותו של המשיב הראשון היא שהזמינה את פרסום המודעה והיא שמימנה את פרסומה. אך לדבריו אין בה תעמולת בחירות.

טענה זו מוטב היה לולא נטענה. כפי שהוכח בפני, ציור של אריה הינו סמל המופיע במסע הבחירות של המשיב הראשון והוצגה בפני תווית בחירות להדבקה מטעם רשימתו של המשיב הראשון הכוללת אריה בדמות זהה לאותו אריה שבמודעה. אף כי אריה זה הינו גם סימלה של העיר ירושלים, עובדה היא שציור של אריה זה אומץ כסיסמה של המשיב הראשון בבחירות. כשמצורף במודעה ציור זה אל הסיסמה "אוהבים

אותך", סיסמה המהווה חלק מסימת הבחירות של המשיב הראשון, לא יכול להיות ספק בעיני כל בר-דעת שהמדובר במודעה המהווה קריאה אל הציבור לתמוך במי ש"אוהבים אותו". פשיטא, שרשימתו של המשיב הראשון לבחירות לא היתה טורחת וממנת מודעה זו, אלא אם היה בה, אף לדעתה, תעמולה שיש בה לסייע למשיב הראשון במערכת הבחירות שלו.

5. כפי שניתן לראות מצילומי המודעות הניידונות, אשר הוצגו בפני, המדובר במודעות אשר גודלן עולה בהרבה על מודעה של 70 X 50 ס"מ. מפי בא כוח המשיבה השלישית יודעים אנו שהמדובר במודעות בגודל של 160 X 120 ס"מ. ברור, איפוא, בעליל שפרסום מודעות אלה מהווה עבירה על סעיף 10(א)(1) לחוק.

על פי הנראה בכל אחת משתי המודעות גם ברור שאין הן עונות על דרישת סעיף 10(א)(3): אין המודעה נושאת את שמו של המדפיס שהדפיס אותה ואף לא של האדם האחראי להזמנתה..

שתי הפרות אלה של הוראות סעיף 10(א) לחוק די בהן כדי להצדיק מתן צו מניעה כמבוקש,

צו אשר ימנע את המשך פרסום המודעות ובכך יימנע המשך עבירה על הוראות החוק. עם זאת, הואיל ובאי כוח הצדדים הרחיבו את טיעונם בשאלה אם נעברה עבירה גם על פי סעיף, 10(א)(4) לחוק, אחווה דעתי גם בעניין זה. רואה אני לנהוג כך, הואיל ומדובר בשאלה אשר יש לה השלכה לפרסומים דומים של מודעות, מבחינת מקום הפרסום והאחראי לפרסום ומבצעו, הן בירושלים והן בתחום רשויות מקומיות אחרות.

6. המודעות שבענייננו פורסמו על מתקנים שהקימה פוסטר מדיה. על פי הסכם בינה לבין עיריית ירושלים (להלן - ההסכם) בנתה פוסטר מדיה תחנות לאוטובוסים, מתקנים למפות העיר, ספסלים ועמודי פרסום. מתקנים אלה כולם הועברו עם בנייתם לבעלות עיריית ירושלים כמותנה בהסכם. כנגד בניית המתקנים כאמור עבור העירייה, קיבלה פוסטר מדיה זכיון למשך 15 שנים לפרסום על גבי המתקנים. במסגרת זכותה לפרסם על מתקנים אלה, רשאית פוסטר מדיה לאפשר פרסום עליהם למי שתבחר ובתנאים שיוסכמו בינה לבין המפרסם, וכאמור בהסכם, "הפרסום יהיה על

אחריותה של החברה בלבד" (סעיף 9(ג))
להסכם). לעיריה לא הוקנתה סמכות להתערב
בפרסומים שתעשה פוסטר מדיה מלבד במקרה של
מודעה הפוגעת בתקנת הציבור או ברגשותיו,
שאז חייבת פוסטר מדיה להסיר את המודעה תוך
ארבעים ושמונה שעות ממועד דרישת העיריה
שתעשה כך.

השאלה שבמחלוקת היא אם אותם מתקנים או
לוחות בהם מפעילה פוסטר מדיה את זכותה
לפרסום מודעות כנגד תמורה שמשלמים
המפרסמים, הנם "לוחות מודעות שייעדה רשות
מקומית דרך קבע להדבקת מודעות" במובן סעיף
10(א)(4).

7. שאלה דומה התעוררה כבר בעבר. במכתב
לראשי מטות ההסברה של המפלגות מיום
23.9.88 התייחס כבוד השופט גולדברג
לפרשנות של סעיף 10(א)(4) באמרו:

"משנתנה הרשות המקומית זכיון בלעדי
לאדם או לגוף פרטי לפרסם, במקום
שייעדה לכך, מודעות או שלטי תעמולה,
בלי שהותירה בידה כל שליטה או פיקוח

על פרסום התעמולה ותוכנה, אין מקום זה שונה במהותו מכל מקום אחר בו אסורה תעמולה, שכן משהופך המקום להיות תחת שליטה פרטית בלעדית, מסירה הרשות המקומית מעצמה את סמכות הפיקוח המופקדת בידי הרשויות על לוח המודעות ואין זיקה בינה לבין הלוח".

בתיק תר"מ 6/89 דן כבוד השופט חלימה בשאלה דומה ממש לזו המתעוררת בתיק הנוכחי. בדבריו הוא מתייחס לאמור במכתבו של כבוד השופט גולדברג כאמור ומוסיף דברים משלו כדלקמן:

"בכל רחשי הכבוד הראוי, מקובל גם עלי המבחן שקבע חברי המכובד, דהיינו: מבחן הפיקוח על פרסום התעמולה ועל תוכנו. לזה הייתי מוסיף, שהפיקוח חייב להיות מהותי בהתחשב בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. היה ויסתבר, שהרשות העניקה שליטה פרטית על מתקן מסויים לאדם פרטי, מסירה הרשות, בדרך זו, את סמכות הפיקוח המופקדת, בדרך כלל, בידי

הרשות ואין להתייחס למתקן כזה כאל
"לוחות מודעות שייעדה רשות מקומית
דרך קבע להדבקת מודעות" במובן סעיף
10(א) (4) הנזכר לעיל."

אכן, אף אני סבור שסעיף 10(א) (4),
בהתייחסו ללוחות מודעות, מתכוון ללוחות
מודעות שלרשות המקומית יש שליטה בהם ומרגע
שמסרה את הזכיון לפרסום עליהם לאחרים על
פי שיקול דעתם אבדה לה שליטה זו. הסעיף
מתייחס ללוחות מודעות אשר הרשות המקומית
מחזיקה ומייעדת אותם לפרסום ולא ללוחות
מודעות אשר לאחר, אדם או גוף פרטי, הותר
על פי הסכם עם העיריה להשתמש בהם לפרסום
לפי שיקול דעתו. מרגע שמסרה את הזכיון
לפרסום על גבי לוחות המודעות לאחרים
לתקופה קצובה וללא אפשרויות פיקוח של ממש
מצידה על תוכן הפרסומים, זהות המפרסמים,
ועל קיום פרסומים בפועל עליהם, חדלו אלה
להיות לוחות מודעות כמובנם בסעיף.

באי כוח המשיבים טענו שלרשות המקומית יש
כאילו זכות על פי ההסכם לפיקוח ושליטה על
פרסום המודעות על ידי פוסטר מדיה. אך

עיון בהסכם מלמד שרק במקרה של פגיעה בתקנת הציבור ורגשותיו קיימת זכות התערבות כזו למניעת פרסום. מאידך גיסא, אין סמכות פיקוח כזו ביחס לתוכן המודעות מבחינות אחרות, ואף לא בשאלה למי יותר פרסום על ידי פוסטר מדיה. שיקוליה המסחריים או האחרים של פוסטר מדיה הם לבדם שמכתיבים זאת.

}. הפירוש לו טוענים המשיבים, על פיו המתקנים או הלוחות שבעניננו מהווים לוחות מודעות במובן סעיף 10(א)(4), גם היה מביא לתוצאות בלתי רצויות. ככל שלרשות המקומית יש פיקוח ושליטה על המודעות המתפרסמות על לוחותיה, מובטח הדבר שלכל נציגי הרשימות המתמודדות בבחירות תנתן אפשרות פרסום על לוחות המודעות. כפי שנמסר לי, אף קיים הסדר בין נציגי הרשימות, פקיד הבחירות והעיריה שהסדיר את חלוקת השטח שעל לוחות המודעות של העיריה, בהתחשב בגודלן של הסיעות המיוצגות בעיריה ותוך מתן אפשרות גם לנציגי רשימות חדשות לפרסם מודעותיהן. כששטח גדול של לוחות מודעות נמצא בידיים פרטיות, כמו פוסטר מדיה, מסורים בידה

שיקול הדעת וההחלטה למי למסור שטח של לוחות המודעות לפרסום. שיקולים מסחריים ואחרים שלה יכולים להביא לכך שלא כל הרוצה לפרסם יוכל לפרסם על לוחותיה. אם נזכור, שעל פי סעיף 9(ב) ו-10(א), לחוק מותרת תעמולת בחירות באמצעות מודעות רק על לוחות מודעות כאמור בסעיף 10(א)(4), נקל להבין את כוח הפרסום וההשפעה שיהיה לבעלי הזכיון במערכת הבחירות, אם יוכרו מתקני המודעות שבשליטתם ובהחזקתם כלוחות מודעות שסעיף 10(א)(4) חל עליהם. תוצאה זו עלולה לפגוע קשות בשוויון ההזדמנות לפרסום בין המתמודדים בבחירות, תוצאה שבודאי אינה רצויה.

נראה לי, איפוא, שדין לוחות המודעות שבאחזקת ושליטת פוסטר מדיה כמוהו כדין לוחות מודעות המוחזקים על ידי כל אדם על קרקעו הפרטית, ואין כלום בכך שהזכות לשימוש בלוחות על פי שיקול דעתה באה לה במסגרת הסכם עם העירייה ובתמורה לבניית המתקנים עבור העירייה.

9. באי-כוח המשיבים הדגישו את המגבלה שבסעיף 10(א)(4) כמגבלה שאינה רצויה לנוכח אמצעי הפרסום המתקדמים כיום, לעומת אלה שהיו לנגד המחוקק כשהוסיף לחוק את הוראות סעיף 9(ב) ו-10(א)(4) בחוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 4), תשל"ג - 1973. לא אחווה דעתי במסגרת החלטה זו אם רצוי לשנות מהוראות החוק לנוכח התקדמות אמצעי הפרסומת מאז ועד היום. כל מה שניסיתי הוא לפרש את הוראות החוק כפי שהן מחייבות כיום, ודעתי היא, שאין המתקנים שבחזקת פוסטר מדיה, עליהם פורסמו המודעות נשוא הדיון, מהווים לוחות מודעות כמובנם בסעיף 10(א)(4) לחוק.

10. על סמך כל האמור לעיל ניתן בזה צו המורה למשיבים - המשיבים 1 ו-2 כל אחד מהם לגבי המודעה שפורסמה לפי הזמנתו - להסיר את המודעות נשוא הבקשה וזאת תוך 48 שעות מיום היוודע להם דבר החלטה זו.

ניתן היום - 24.8.93

תאודור אור

שופט בית-המשפט העליון

יושב-ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-14

כך יבין זאת כל אדם בר דעת. מדברי המשיב השני בפני אף ברור, שהכוונה להבאיש את ריחו של מר קינמון היא שהוותה עילה לשלט כאמור, כשהוא מונע על נגרר הנגרר על ידי רכב אחר בחוצות בת-ים.

הרקע למעשה המשיבים, הוסבר על ידי המשיב השני במעשים והתנהגות של מר קנמון נגדם ובטענות שיש להם נגד יושרו.

3. המשיב השני טען בפני שהאמור בשלט הינו נכון מבחינה עובדתית, ועל כן, חוקיים מעשי המשיבים בהתקנת השלט האמור על הנגרר. אין בכוונתי לקבוע אם קביעת העובדה שמר קנמון יועמד לדין נכונה אם לאו. ממכתבים שהוצגו בפני, האחד בחתימת מרים רוזנטל, סגן בכיר א' לפרקליט מחוז תל-אביב מיום 2.3.93 והשני בחתימת פרקליט מחוז תל-אביב מר שדר מיום 3.10.93, עולה לכאורה, שתיק החקירה טרם הושלם וכל החלטה בענין העמדתו לדין של מר קנמון טרם נתקבלה. אך לצורך הבקשה שבפני, אין השאלה אם האמור בשלט נכון אם לאו, היא המכרעת. השאלה לצורך ענייננו

היא אם המדובר בשלט המהווה תעמולת בחירות
במובן החוק, שאז תבחן השאלה אם התקנתו היא
במסגרת המותר לפי החוק. על שאלה זו עונה
אני בחיוב, מהטעמים שכבר נזכרו לעיל.

4. על פי הוראות סעיף 10 (א) (1) לחוק, לא
תהא מודעה בגודל העולה על 70 X 50 ס"מ
והוראה זו חלה גם על שלטים כמו זה הנדון,
לפי האמור בסעיף 10 לחוק. יוצא, שמבחינת
גודלו של השלט יש בהתקנתו לכאורה עבירה על
החוק.

על פי סעיף 9 (א) לחוק לא תהא תעמולת
בחירות באמצעות השימוש בכלי רכב.
בענייננו, הותקן השלט על נגרר אשר נגרר על
ידי רכב אחר, כפי שיכולתי לראות מתמונות
שהוצגו בפני, ולא היתה על כך מחלוקת.
יוצא, שנעשה שימוש בכלי רכב לצורך תעמולת
בחירות וגם מבחינה זו מהווים מעשי המשיבים
לכאורה עבירה לפי החוק.

5. על פי סעיף 17 לחוק מוקנית הסמכות ליו"ר
ועדת הבחירות המרכזית ליתן צו המונע ביצוע
מעשה עבירה לפי החוק, או את המשד ביצעו

ה ח ל ט ה

=====

בקשת המבקש היא להסרת שלטים שהותקנו על ידי המשיב או על ידי אוהדים שלו או של סיעתו כששלטים אלה, על פי גודלם ומקום התקנתם, הותקנו שלא כדין.

בדיון קודם הצהיר המשיב שיעשה את כל שלאל ידו, על מנת להסיר את כל השלטים שהותקנו מטעם סיעתו. הוא גם התחייב לפרסם מודעות הקוראות לתומכיו להסיר שלטים שהותקנו שלא כדין. המשיב קיים את התחייבותו השנייה; וכפי שמסרה באת-כוחו, עשה את מיטב מאמציו לקיים גם את ההתחייבות הראשונה. דא-עקא, שאין חולק ששלטים לא מעטים שהותקנו שלא כדין כאמור, טרם הוסרו.

עומדים אנו שבוע ימים לפני הבחירות ונראה לי שיש מקום להוציא צו שיבטיח את הסרת השלטים כאמור בכל ההקדם.

אי לזאת, ניתן בזה צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, האוסר
על המשיב, בין בעצמו ובין באמצעות אחרים,
להתקין שלטים בגודל ובמקום האסורים על פי החוק
וכן, צו המורה לו בתוך 24 שעות לעשות את כל
הנדרש והאפשרי מבחינתו להסרת אותם שלטים אשר
הותקנו כאמור שלא כדין.

למען למנוע ספיקות, הבטיח המבקש להמציא עוד
היום למשיב או לבאת-כוחו רשימה של מקומות בהם
הותקנו לטענתו שלטים שלא כדין, כדי למנוע כל
טענה שלא סופקה אינפורמציה מתאימה לצורך ביצוע
צו זה.

ניתן היום - 26.10.93
במעמד באי-כח הצדדים.

תאודור אור

שופט בית-המשפט העליון

יושב-ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-14

ת"מ 155/93 בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקשים: 1. מר אשר שמואלי
===== 2. סיעת העבודה -
במועצת עיריית נהריה

שניהם ע"י ב"כ עו"ד אסף שחם

נ ג ד

המשיבים: 1. מר ג'קי סבג
===== 2. סיעת "נהריה אחת"

שניהם ע"י ב"כ עו"ד רפאל לוריג

ה ח ל ט ה

=====

1. עתירת המבקשים היא שהמבקשים יסירו שלט בגודל 10 X 7 מטר, אשר הותקן על ידי המשיבים על מנוף המוצב בגן ציבורי בכניסה לנהריה. מתגובה שהוגשה על ידי המשיבים עולה שאין הם חולקים על התקנת שלט כאמור, אך לטענתם, אין בכך עבירה, ועל כן, אין מקום ליתן צו מניעה כנגד תליית שלט כאמור ואין לצוות על הסרתו.

2. בטענתם מסתמכים המשיבים על הוראות סעיף 10א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959 הקובע:

"הוראות סעיף 10 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על שלט מודפס או בלתי מודפס, אולם הגבלת פסקה (1) לסעיף 10 לא תחול על שלט הנושא אך ורק אות וכינוי שאושרו כדין לרשימת מועמדים".

אם הבינותי אל נכון את טענת המשיבים, הרי שמכיוון שעל השלט מופיעים אותיות הרשימה "חי" וכן שמו של מועמד הרשימה מר ג'קי סבג, חלה הוראת סעיף 10א, וההגבלה בדבר גודל השלטים שבסעיף 10(א) (1) אינה חלה על שלטים אלה.

3. טענה זו דינה להידחות. על פי צילומים של השלט הנדון, אשר צורפו לתצהיר המבקש מר שמואלי, השלט אינו כולל רק את כינוי הרשימה ואת שמו של המתמודד מטעמה, אלא כוללים גם אמירה נוספת, דהיינו, "ב-2 בנובמבר כולם מצביעים", תוך הפניה לכינוי הרשימה.

בנסיבות אלה, אין לומר שמתקיים התנאי שבסעיף 10א, על פיו השלט כולל אך ורק אות וכינוי שאושרו כדין לרשימת מועמדים, תנאי שרק בהתקיימו אין תחולה לסעיף 10 (א) (1) לחוק.

4. פרט לכך, סעיף 10א כולל חריג בכל הנוגע לשלטים הכוללים אות וכינוי של רשימת המועמדים מבחינת גודלם, אך לא מבחינת מקום התקנתם. בענייננו הותקנו ונתלו השלטים על מנוף, דהיינו, במקום אשר אינו עונה על דרישות סעיף 10 (א) (4) לחוק.

5. בנסיבות האמורות; יש ממש בבקשה. יצויין עוד, שעל פי התצהיר שהוגש על ידי המבקשים עומדים המשיבים לתלות שלטים בדומה לשלט האמור ובגודל דומה גם במקומות אחרים, במועד קרוב קודם יום הבחירות. לפיכך מבקשים המבקשים צו למניעת תלייתם של שלטים כאלה.

6. על סמך כל האמור, ובהסתמך על סמכותי לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, ניתן בזה צו האוסר תליית או התקנת שלטים כדוגמת השלט שנתלה על מנוף המוצב בגן ציבורי בכניסה לנהריה וניתן בזה

צו המחייב את המשיבים להסיר את השלט שנתלה
כאמור על מנוף או כל שלטים דומים שניתלו
או הותקנו על ידם וזאת לאלתר.

ניתן היום - 31.10.93

תאודור אור
שופט בית-המשפט העליון
יושב-ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-14

ת"מ 162/93 בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקשים : 1. מר מנחם מיארה

=====

2. מפלגת העבודה הישראלית -

סניף רעננה

שניהם ע"י ב"כ עו"ד חיים רביה

נ ג ד

המשיבים : 1. עיריית רעננה

=====

2. ועדת הבחירות ברעננה

ה ח ל ט ה

=====

בקשת המבקשים היא שאורה להסיר את כל שלטי ההכוונה לקלפיות שהוצבו על ידי המשיבים, הכוללים את הסיסמה: "רעננה פנינת השרון", או לחליפין, למחוק את הסיסמה ואת שם העיריה וסמלה מן השלטים. עוד מבקשים המבקשים שאורה למשיבים להימנע מתליית שלטים נוספים כדוגמת השלטים הללו.

טענת המבקשים היא ששלטים הנושאים את הכותרת: "עירית רעננה" וכן את הסיסמה "רעננה פנינת השרון" מזוהים עם ראש הרשות המקומית מר בילסקי או עם מפלגת הליכוד, המתמודדים בבחירות לעירית רעננה.

בנסיבות אלה, כך הטענה, מהווים השלטים כאמור תעמולת בחירות של מר בילסקי או מפלגת הליכוד שמטעמה הוא מכהן.

דין הבקשה להידחות.

השילוט האמור כולל את השם: "עיריית רעננה" וכן סיסמה של העירייה ולא של אדם או גוף מפלגתי כלשהו. השם של העירייה והסיסמה האמורה נהוגים בעיריית רעננה מזה שנים וכל בר דעת ייחס אותם לעירייה, ולא למתמודד כלשהו לעירייה, ועל כן, איני סבור שהשלטים האמורים הינם "תעמולת בחירות" כמובנה בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959.

לא מיותר יהיה להוסיף שכפי שהצלחתי לברר, נוהל מקובל הוא במרבית הרשויות המקומיות שהרשות המקומית היא המספקת שילוט הכוונה, אשר יש בו תועלת כדי לכוון את הציבור לאותן קלפיות בהן עליו להצביע, ואיני רואה פסול בכך ששלט או מסמך של המועצה נושא את שמה ואת סיסמתה. בהקשר זה אוסיף גם זאת, שעל פי סעיף 10 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה - 1965, ההוצאות הכרוכות בעריכת הבחירות ישולמו מתוך קופת הרשות המקומית. לפיכך, אך טבעי וברור הוא שהשלטים הנדרשים יסופקו, או ימומנו על ידי הרשות המקומית.

על סמך האמור לעיל, דעתי היא שהטענה שהשלטים
מהווים תעמולת בחירות אינה מבוססת ועל כן דין
הבקשה להידחות, ואני דוחה אותה.

ניתן היום - 1.11.93, בשעה 18:50.

תאודור אור

שופט בית-המשפט העליון

יושב-ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-14

החלטה בבקשה לצו מניעה
המתייחסת לתעמולת בחירות
מלווה בבידור

=====

ת"מ 144/93
בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקש: מר קרול טלפוס -
=====
ב"כ סיעת צומת - סניף אשדוד

ע"י ב"כ עו"ד צחי הרבון

נ ג ד

המשיבה: סיעת "אשדוד נטו"
=====
ע"י ב"כ מר מייק חוטבילי

ה ח ל ט ה

=====

על פי הזמנה שהוצגה בפני, אמורה להתקיים במועדון "ארגוס" אשר בחוף הטיילת באשדוד, התכנסות בחסות "תנועת אשדוד נטו", הלא היא המשיבה השניה. המדובר במועדון שיש בו מוסיקה וריקודים, ועריכת תעמולת בחירות במועדון זה הערב כשהיא מלווה בתכנית בידור כלשהי, כולל נגינה או ריקודים, יש עימה הפרה לכאורה של הוראות סעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959.

בבקשה שבפני לא הוזמנה כצד "ארגוס" - דהיינו, בעלי או מחזיקי המועדון והצו מתבקש כנגד המשיבה בלבד.

מכיוון שלכאורה עומדת להיעבר עבירה על סעיף 8 האמור, נראה לי שהמבקש זכאי לסעד נגד המשיבה כמבוקש על ידו. נראה לי, איפוא, לצוות כדלקמן:

נאסר בזה על המשיבה או מי מטעמה לעסוק בתעמולת בחירות בדרך כלשהי באירוע אשר יתקיים הערב - 28.10.93, במועדון "ארגוס" שבחוף הטיילת באשדוד. על מנת למנוע אי הבנות, נאסר למי מטעם המשיבה לכל אדם לשאת דברים הנוגעים במישרין או בעקיפין לבחירות לרשות המקומית, במועדון הנ"ל, ואם קיימים שילוט או מודעות כלשהם במועדון, או בקרבנו, המזכיר את השתתפות המשיבה בערב המיועד להיום, אני מחייב את המשיבה להסירו.

בשעה מאוחרת יותר הגיע מר מייק חוטבילי מטעם המשיבה, והצו הוקרא לו והודיע שיקיימו.

ניתן היום - 28.10.93
במעמד באי-כח הצדדים.

תאודור אור

שופט בית-המשפט העליון

יושב-ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-14

החלטה בבקשה לצו מניעה
המתייחסת לקיום אסיפת בחירות
בנכס השייך לגוף מבוקר
=====

תר"מ 154/93

בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקשים: "ירוקים למען נשר"

=====

ע"י ב"כ עו"ד ב. בכרי

נ ג ד

המשיבים: 1. מר דוד עמר -

ראש המועצה המקומית נשר
=====

2. הליכוד - מחל

שניהם ע"י ב"כ עו"ד דוד קדוש

ה ח ל ט ה

=====

המדובר באסיפת בחירות האמורה להתכנס ברחבה שליד אודיטוריום שבבניה בתחום המועצה המקומית נשר. בקשת המבקשת היא למנוע את קיומה, בהסתמך על סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, כשהטענה שהמדובר בנכס של המועצה המקומית נשר.

משום מה, הבקשה הוגשה ביום בו אמורה להתקיים האסיפה, בנסיבות שנמנע ממני לקיים דיון כהלכתו במעמד הצדדים, שהרי האסיפה אמורה להתקיים בעוד כשעתיים וחצי, וספק אם ניתן להבטיח התייצבות הצדדים בפני קודם קיום האסיפה. מטעם זה, והואיל וספק בעיני אם המדובר במקרקעין, "המוחזקים למעשה", כמובנו של ביטוי זה בסעיף 2א הנ"ל, על ידי המועצה המקומית, לא נראה לי להיעתר לבקשה.

עם זאת, נתקבלה הצהרה והסכמה של בא-כח המשיבים, עו"ד קדוש, שאם יוברר שהמדובר

במקרקעין אשר בהחזקתה למעשה של המועצה המקומית, ישולמו על ידי המשיבים דמי שימוש ראויים עבור השימוש במקום. ענין זה, אם מגיעים דמי שימוש כאלה ומה שיעורם - ייקבע על ידי המועצה המקומית נשר, לאחר שהממונה על המחוז יחוה דעתו בענין.

מכל מקום, לאור חומר הראיות שבפני, ובהתחשב במועד הגשת הבקשה, אשר נתקבלה רק הבוקר במשרדי ועדת הבחירות המרכזית, איני רואה עילה ליתן צו מניעה כמבוקש, סמוך ממש לשעת קיום האסיפה.

הבקשה נדחית.

ניתן היום - 31.10.93

תאודור אור

שופט בית-המשפט העליון

יושב-ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-14

החלטות בבקשות לצוי מניעה
המתייחסות לתעמולת בחירות
בעיתונים

=====

תר"מ 80/93

בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקש: מר שלמה בינשטוק

=====

ע"י ב"כ עו"ד לאה גורה

נ ג ד

המשיבים: 1. עיתון "חולון בת-ים"

ע"י ב"כ עו"ד טל ליבליך
=====

2. עיתון "שתי ערים"

ע"י ב"כ עו"ד נתן ריבון

ה ח ל ט ה

1. בשני העיתונים המשיבים פורסמו מודעות ובהן תעמולה נגד מר קינמון העומד בראש רשימת "בת-ים 1", אשר המבקש הוא אחד ממועמדיה. המודעות הן בגודל העולה על המותר לפי האמור בסעיף 10 (ב) (1) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, (להלן - החוק).

בקשת המבקש בהסתמך על סעיף 17ב לחוק היא שיוצא צו מניעה המונע פרסום נוסף על ידי המשיבים של מודעות כאמור, בהיותן לטענתו, עבירה לפי סעיף 10 (ב) (1) האמור בצרוף סעיף 17 לחוק, עוד ביקש המבקש לחייב את המשיבים לגלות מי הגוף או האנשים שהזמינו ושילמו עבור המודעות שפורסמו כאמור.

2. המשיב הראשון הביא לידיעת המבקש אינפורמציה על מזמין המודעה שפורסמה

בעיתונו, וזו סיפקה את המבקש. משהובר למשיב הראשון גם זאת, שאין לפרש את המודעה שפורסמה בעיתונו אלא כתעמולת בחירות, הצהירה באת-כח המשיב שהיא תמנע מפרסום מודעות דומות בעתיד. לאור עמדתה זו, ביטל המבקש את הבקשה ככל שהיא נוגעת למשיב הראשון.

3. בא-כח המשיב השני לא חלק על כך שהמודעה שפורסמה בעיתונו היוותה תעמולת בחירות, אך הוא סרב למסור אינפורמציה לגבי מזמין המודעה. עוד הוסיף וטען, וזו טענתו היחידה כנגד הבקשה להוצאת צו המניעה המבוקש, שאין הוראות סעיף 10 (ב) (1) חלות, אלא במקרה שהמודעה מתפרסמת מטעם מפלגה או בשינויים המחוייבים לפי העניין בבחירות לרשות מקומית - מטעם רשימה או מועמד המשתתפים בבחירות לרשות מקומית. מכיוון שבענינו מדובר, כך הטענה, במודעה שפורסמה על ידי אדם או גוף פרטי, אין הסעיף חל, ולא נעברה כל עבירה בפרסום המודעה כאמור.

4. סעיף 10 (ב) (1) קובע:

"10..."

(ב) לא תהא תעמולת בחירות
באמצעות מודעות מודפסות
המתפרסמות בעיתונים
יומיים, בשבועונים או
בירחונים, אלא בהגבלות
אלה:

(1) מודעה לא תהא גדולה
מ-40 אינץ'."

הסעיף אינו מדגיש שהמודעה חייבת להיות מטעם מפלגה, אך בא כח המשיב השני, עו"ד ריבון, מבקש ללמוד שזו היתה הכוונה על פי האמור בסעיפים קטנים 3 ו-4 של סעיף 10 (ב), אשר ההגבלות הנזכרות בהן (בדבר אי פרסום יותר ממודעה אחת ביום באותו עיתון, ובדבר גודל כולל של מודעות מטעם מפלגה במשך שלושה החודשים שקדמו ליום הבחירות) הוחלו במפורש על "מפלגה". לטענתו, הגיוני

להניח, שגם סעיף 10 (ב) (1) מתייחס למודעות מטעם מפלגות ולא מטעם אדם וגופים פרטיים.

5. דין הטענה להדחות. ראשית, אין לקרוא אל תוך סעיף 10 (ב) (1) את מה שאין כתוב בו. כשרצה בכך המחוקק, ידע לציין שההגבלה או האיסור הנוגעים לפרסום מודעות תעמולת בחירות יחולו על מפלגות. בסעיף 10 (ב) (1) לא צויין הדבר. שנית, אין זה בלתי סביר להניח שכוונת סעיף 10 (ב) (1) היתה למנוע מודעות תעמולת בחירות, העולות על גודל מסויים, תהיה זהותו של מזמין המודעה אשר תהיה. את שמבקשים לומר באמצעות מודעה המהווה תעמולת בחירות ניתן לומר בגודל שנקבע בחוק, ואין הצדקה למודעות גדולות יותר, אפילו אלה מוזמנות על ידי גוף או אדם פרטיים, ולא על ידי מפלגה. שלישית, נקל לשער שלו ההגבלה לא היתה חלה על מודעות המוזמנות על ידי אדם פרטי, היה הדבר עלול להיות מנוצל על ידי המפלגות, כשבכל פעם מי שהיה מזמין את המודעה היה

אדם פרטי המעוניין בטובת המפלגה, ובדרך זו
היה נעקף האיסור אשר בסעיף.

במאמר מוסגר אוסיף גם זאת, שלנוכח סרובו
של המשיב השני לגלות את זהותו של מזמין
המודעה, לא יכולה להתקיים ביקורת של ממש,
אם הפרסום נעשה על פי הזמנת מפלגה או על
פי הזמנת אדם או גוף פרטיים המעוניינים
בטובת אותה מפלגה.

6. לאור סרובו של המשיב לגלות את זהות מזמין
המודעה, חזר בו המבקש מבקשתו ככל שהיא
נוגעת לגילוי זהות המזמין.

7. על סמך כל האמור לעיל אני מחליט כדלקמן:

א. לבטל את הבקשה ככל שהיא נוגעת למשיב
הראשון.

ב. ניתן בזה צו מניעה האוסר על המשיב
השני לפרסם מודעות המהוות תעמולת
בחירות, בגודל העולה על המותר לפי

סעיף 10 (ב) (1) לחוק, אפילו אם הזמנת
המודעה היא על ידי אדם או גוף פרטי,
ולא על ידי מפלגה.

ניתן היום - 20.10.93

תאודור אור
שופט בית-המשפט העליון
יושב-ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-14

ערר 2/93

=====

ביום 25.10.93, הגיש העיתון "שתי-ערים" (מקומון בבת-ים), באמצעות בא-כוחו, עו"ד נתן ריבון, כתב ערר על החלטת השופט תאודור אור, יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ח-14, שניתנה ביום 20.10.93 בתר"מ 80/93, ולפיה ניתן צו מניעה כנגד העיתון "שתי-ערים", האוסר עליו לפרסם מודעות המהוות תעמולת בחירות, בגודל העולה על המותר על פי החוק, אפילו אם הזמנת המודעה היא על ידי אדם או גוף פרטי ולא על ידי מפלגה.

בהתאם להוראות סעיף 17ב(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, נדון הערעור בפני מליאת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.

בדיון שהתקיים ביום 4.11.93, החליטה מליאת הוועדה, פה אחד, לדחות את הערעור ולאשר את החלטת יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית על נימוקיה, כפי שניתנה.

תר"מ 160/93 בפני כבוד יושב-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת ה-14
השופט תאודור אור

המבקשת: תנועת הליכוד בפתח-תקוה

=====

ע"י ב"כ עו"ד אריאל בוכניק

נ ג ד

המשיבים: 1. מפלגת העבודה הישראלית

ע"י ב"כ עו"ד אסף שחם
=====

2. עיתון אינדקס

ע"י ב"כ עו"ד צבי מנדל

3. עיתון "ג'רוזלם פוסט"

4. מר יוסי הורן

ה ח ל ט ה

=====

בקשת המבקשת מופנית כנגד הוצאת פרסום בשם "מהפך בפתח-תקוה", פרסום אשר, לטענת המבקשת, המשיבה מס' 2 היא אחראית להוצאתו יחד עם המשיבים האחרים. הטענה היא שהפרסום נעשה על אף שהמשיבה השניה התחייבה בתיק קודם (תר"מ 136/93 - בטעות צויין בבקשה 145/93) להימנע מלפרסם עיתון בניגוד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, וכי לא תוציא עיתון כלשהו עד יום הבחירות המתקיימות ביום 2.11.93.

לטענת המבקשת, הפרסום הנ"ל מהווה עיתון ועל כן חלות הוראות סעיף 10 (ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה). הואיל והמשיבה פרסמה בעיתון זה יותר ממודעה אחת, יש בכך הפרה של הוראות סעיף 10 (ב) הנ"ל.

דין הטענה להידחות.

ראשית, כפי שהובהר בפני על ידי המשיבים בתגובתם בכתב, למשיב השני אין כל חלק בפרסום האמור, פרסום שנעשה שלא באמצעותו ושלא על דעתו.

שנית, המדובר בפרסום המהווה תעמולת בחירות מטעם המשיבה הראשונה, פרסום אשר הוזמן אצל המשיבים 3 ו-4 והריהו בגדר דפי תעמולה של המשיבה הראשונה הכולל בכותרתו את אותיות הרשימה "אמת" ונאמר בכותרת המשנה מפורשות שהפרסום מהווה "ידיעות של אמת".

הואיל והמדובר בפרסום חד פעמי, בעבר לא הוצא פרסום כדוגמתו ואין בכוונת המשיבים לפרסם פרסום דומה בעתיד הנראה לעין, כפי שהצהירה המשיבה מס' 1 בתגובתה, נראה לי שאין המדובר בעיתון כמובנו בסעיף 10 (ב) לחוק.

שלישית אפילו הייתי מגיע למסקנה שהמדובר בעיתון, אין המדובר בעיתון יומי, שבועון או ירחון, שרק לגביהם חלות הוראות סעיף 10 (ב) על פי האמור בו.

בהסתמך על כל האמור לעיל, לא ראיתי להיעתר לבקשה להוצאת צו מניעה למניעת פרסומים כדוגמת הפרסום האמור, מה גם שאין כוונה לפרסם פרסומים נוספים דומים, כפי שהצהירה על כך המשיבה הראשונה.

הבקשה נדחת.

ניתן היום - 1.11.93

תאודור אור

שופט בית-המשפט העליון

יושב-ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-14